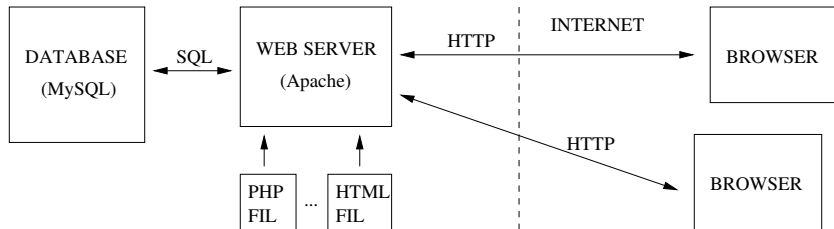

Databaseprogrammering med SQL

- ▶ Hvad har vi lært indtil nu?
- ▶ Fire kategorier af sites
- ▶ Konstruktion af sites som er databaser
- ▶ Filsystemet som database
- ▶ Rigtige databaser — RDBMS's, the ACID test
- ▶ Databasebegreber: database, tabel, skema, felt, type, post
- ▶ Brug af MySQL-databaseserveren
- ▶ Oprettelse og udfyldning af tabeller (CREATE TABLE)
- ▶ Feltyper
- ▶ Forespørgsler (SELECT ... FROM ... WHERE ...)

Hvad har vi lært indtil nu?

Oversigt:

En PHP-fil:

```
<html>
  <head><title>Hello World</title>
</head>
<body> <? echo "<b>Hello</b> ";
        echo "<i>WORLD</i>";
        ?>
</body>
</html>
```

Indtil nu:

- ▶ Variabler, tal, strenge og arrays
- ▶ Beregninger
- ▶ if-sætninger og løkker
- ▶ Funktioner og kodegenbrug
- ▶ Indhentning af data fra brugere med forms

1. Traditionelle sites

- ▶ online aviser, vejrudsigter, aktiekurser
- ▶ høje omkostninger - indtjening ved reklamer, sponsorer, abonnenter

2. Sites som publicerer kollaborativt indsamlet information

- ▶ information opsamles elektronisk via forms
- ▶ eksempel: brugerundersøgelser

3. Sites som tilbyder en service via et webserver-program

- ▶ bryllups-service, GMail, CourseGrader

4. Sites som tillader brugere at tilgå flere databaser samtidigt

- ▶ bilbaser, auktionssites, jobbaser

Bemærk: Sites i de sidste tre kategorier er database-sites!

Step 1: Konstruktion af datamodel

- ▶ Hvilken information skal gemmes og hvordan skal den repræsenteres?
- ▶ *Dette er den svære del!*

Step 2: Udvikling af data-transaktioner

- ▶ Hvordan indsættes data i databasen?
- ▶ Hvordan udtrækkes data fra databasen?

Step 3: Udvikling af site map og forms

- ▶ Brugergrænsefladen er HTML-kode (bl.a. forms)

Step 4: Udvikling af PHP til implementation af transaktioner

- ▶ SQL (Structured Query Language) bruges til de egentlige data-transaktioner
- ▶ PHP er "limen" til at binde det hele sammen
- ▶ *Dette er den nemme del!*

Fordele:

- ▶ Der kræves **ingen ekstra software**
- ▶ Løsning **nem at forstå** — data gemmes som tekst i filer:

mael@itu.dk

Martin Elsman

kenneth@it.edu

Kenneth Riis

nh@itu.dk

Niels Hallenberg

gates@microsoft.com

Bill Gates

Ulemper:

1. Umiddelbare **performance**-problemer (lineær søgning)
2. Manglende **abstraktion** fra datarepræsentation
3. Problemer med håndtering af **samtidige** brugere
4. Ingen standard for **integration** med andre systemer
5. Problemer med **fejlhåndtering**

Bemærk: Man ender med at bygge en rigtig (R)DBMS!

ACID-testen

1. **Atomicity.** En transaktion er enten fuldt udført eller slet ikke udført.
 - ▶ *Ved overførsel mellem bankkonti er enten begge konti opdateret eller ingen af dem opdateret.*
2. **Consistency.** En transaktion sender databasen fra en legal tilstand til en anden legal tilstand.
 - ▶ *Summen af en kundes bankkonti skal være positivt.*
3. **Isolation.** En transaktion er usynlig for andre transaktioner indtil transaktionen er komplet.
 - ▶ *Overførsel mellem bankkonti er mulig samtidig med generering af regnskabsrapport.*
4. **Durability.** Komplette transaktioner overlever fremtidige systemcrash.
 - ▶ *Når en kunde har fået bekræftet indsættelsen af et beløb på en konto vil transaktionen overleve et fremtidigt crash.*

Bemærk:

- ▶ ACID-egenskaberne er vigtige for databasestøttede websites; specielt for sites hvor kravene til datakvaliteten er stor.
- ▶ MySQL opfylder ikke, som udgangspunkt, alle ACID kravene, som f.eks. Oracle og PostgreSQL gør det.
- ▶ Vi benytter alligevel MySQL til vores websites...
- ▶ Access-databaser implementerer **slet ikke** ACID-kravene...

En *relationsdatabase* består af en samling navngivne *tabeller*.

En *tabel* består af to dele:

▶ **Et skema** (= tabelbeskrivelse):

1. *Skemaet* bestemmer tabellens form.
2. Skemaet angiver tabellens *felder* og deres *typer* (fx: number, text).
3. Skemaet ændres sjældent.

▶ **En samling poster** (= records = tupler = tabellinier):

1. Samlingen af *poster* er tabellens *indhold* (kan variere over tid).
2. Hver post indeholder et sæt værdier for tabellens felter.
3. Rækkefølgen af posterne i en tabel er ligegyldig.

Eksempel: Kursusdata

Student:

snavn	snr	adresse
Ole Olesen	L1234	Hjemmevej 7
Rikke Richardsen	L2345	Udvej 9
Søren Sørensen	J0007	I dybet 13
Ulrikka Funder	B7117	Skovvej 11

Kursus:

knr	knavn	lærer
W2	Databasestøttet Webpublicering	Martin Elsmann
GP	Grundlæggende Programmering	Morten Rhiger

Tilmelding:

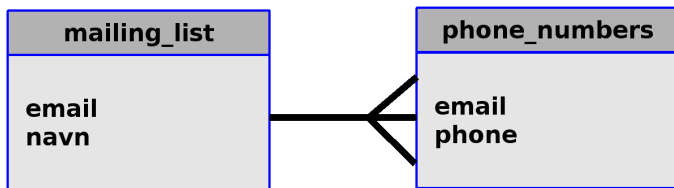
snr	knr
L1234	W2
L2345	W2
J0007	W2
J0007	GP
L2345	GP

- ▶ Der findes mange slags databaser: regneark, netværksdatabaser (DNS), object-relationelle databaser, XML-baserede databaser, ...
- ▶ Siden 1980'erne har *relationsdatabaser* fundet bred anvendelse: Banker, folkeregister, varekataloger, regnskabssystemer, medlemsregistre, studieadministration, ...

Fordelen ved RDBMS'er: fleksible forespørgsler

- ▶ Grunddata ligger i *tabeller* der beskrives af *skemaer*.
- ▶ Udtræk, beregninger og samkøringer laves med *forespørgsler*.
- ▶ Design kan foretages **abstrakt** ud fra skemaerne.
 - ▶ Ex: Student, Kursus, Tilmelding, ... — E/R-diagrammer
- ▶ Nye forespørgsler kan udvikles når der er behov for dem (så længe datagrundlaget er der).
 - ▶ Ex: beregn gennemførelsesprocent for alle kurser, opgjort på studerendes studieretning og optagelsesår.

E/R-diagram

- ▶ **Gaflen** i E/R-diagrammet angiver en **en-til-mange-relation**.
- ▶ Hver person, unikt identificeret ved email, kan have flere telefonnumre.

Data i `mailing_list`:

email	navn
kenneth@it.edu	Kenneth Riis
nh@it.edu	Niels Hallenberg

Data i `phone_numbers`:

email	phone
kenneth@it.edu	44 84 34 94
nh@it.edu	38 16 88 88
nh@it.edu	38 16 88 24

Forespørgselsproget SQL

- ▶ Forespørgsler i relationsdatabaser skrives typisk i sproget SQL.
- ▶ SQL er opfundet af IBM samtidig med relationsdatabaser, ca. 1970.
- ▶ SQL benyttes i dag i alle seriøse RDBMS'er (Oracle, DB2, Postgres, MySQL, Microsoft SQL Server, ...).
- ▶ Der findes en SQL-standard (SQL-86, ..., SQL:2006), men hver implementation bidrager med egne udvidelser (f.eks. til dato-håndtering).

Databasesystemet MySQL

- ▶ Kurset bruger databasesystemet MySQL. Det er et robust og effektivt gratis system fra www.mysql.com.
- ▶ MySQL er særdeles udbredt og bruges både af private og i industrien.
- ▶ Særlige MySQL-kommandoer, udvidelser og mangler er beskrevet i:

<http://www.itu.dk/courses/DSDS/F2008/mysql-da.html>

Oversigt over de vigtigste SQL-kommandoer

Data Definition Language (design af datastruktur)

CREATE TABLE	opret tabel
CREATE UNIQUE INDEX	opret index for effektiv søgning
DROP TABLE	slet tabel
ALTER TABLE	tilføj eller modificer kolonne

Data Manipulation Language (manipulation af data)

SELECT	foretag udtræk og samkøring
INSERT INTO ... VALUES (...)	indsæt poster i tabel
DELETE FROM	fjern poster fra tabel
UPDATE	editer poster i en tabel

- ▶ I SQL skelnes der normalt ikke mellem store og små bogstaver.
- ▶ MySQL skelner dog mellem store og små bogstaver i tabelnavne (Student er noget andet end student).
- ▶ Her skriver vi ofte SQL-ordrerne med STORT, tabelnavne med Stort begyndelsesbogstav, og feltnavne med småt.

Eksempel på CREATE TABLE kommandoer

```
CREATE TABLE mailing_list (  
    email varchar(100) NOT NULL,  
    name  varchar(100) NOT NULL  
);
```

```
CREATE TABLE phone_numbers (  
    email varchar(100) not null,  
    phone varchar(20) not null  
);
```

Bemærk

- ▶ not null betyder at feltet, for alle rækker, er ikke-tomt.
- ▶ varchar(100) betyder at feltet maksimalt kan være på 100 tegn.
- ▶ Det er hensigten at email-kolonnen i phone_numbers tabellen *refererer* til et tilsvarende felt i tabellen mailing_list: Der *bør* findes en række i mailing_list, hvor feltet email har samme værdi som email.

Primærnøgler

- ▶ En *primærnøgle* er en kombination af felter som entydigt identificerer en linie i tabellen.
- ▶ Typisk udgør primærnøglen den vigtigste måde at slå op i tabellen.
- ▶ Eksempel:
 - ▶ email er primærnøgle i tabellen `mailing_list`.
- ▶ Man kan erklære primærnøglen når man opretter tabellen:

```
CREATE TABLE mailing_list (  
    email  varchar(100) PRIMARY KEY,  
    name   varchar(100) NOT NULL  
);
```
- ▶ Om en erklæret primærnøgle gælder der at alle felter i primærnøglen er automatisk NOT NULL.

Referential Constraints

Referencebetingelsen mellem `phone_numbers.email` og `mailing_list.email` kan sikres med MySQL's InnoDB bagende:

```
CREATE TABLE mailing_list (  
    email  varchar(100) PRIMARY KEY,  
    name   varchar(100) NOT NULL  
) TYPE=InnoDB;
```

```
CREATE TABLE phone_numbers (  
    email  varchar(100) NOT NULL,  
    phone  varchar(20) NOT NULL,  
    FOREIGN KEY (email) REFERENCES mailing_list(email)  
) TYPE=InnoDB;
```

Bemærk

- ▶ Fremmednøglen og den refererede nøgle skal være af samme type (streng-længder kan dog variere).
- ▶ NULL værdier tjekkes ikke for referentiel integritet.

Kurstilmeldingseksemplet Igen (udsnit)

Student:

snavn	snr	adresse
Ole Olesen	L1234	Hjemmevej 7
Rikke Richardsen	L2345	Udvej 9
Søren Sørensen	J0007	I dybet 13

Kursus:

knr	knavn	lærer
W2	Databasestøttet Webpublicering	Martin Elsman
GP	Grundlæggende Programmering	Morten Rhiger

Tilmelding:

snr	knr
L1234	W2
L2345	W2
J0007	W2
J0007	GP
L2345	GP

Spørgsmål til klassen:

1. Tegn et E/R-diagram for eksemplet
2. Identificér primærnøgler og fremmednøgler i de tre tabeller

Oversigt over de vigtigste SQL-typer

Type	Anvendelse	Eksempel
INT	heltal	117
DOUBLE	flydende-kommatal	3.1415
VARCHAR(80)	tekst (maks 80 tegn)	'Ole Jensen'
DATE	dato	2002-03-10
TIME	klokkeslet	22:59:17
DATETIME	dato og klokkeslet	2002-03-10 22:59:17

- ▶ Der er også nogle andre typer som vi ikke skal bruge.
- ▶ Typerne bruges i CREATE TABLE kommandoer og ALTER TABLE kommandoer.

Eksempler på INSERT kommandoer

```
INSERT INTO mailing_list (name, email)
  VALUES ('Kenneth Riis', 'kenneth@it.edu');
INSERT INTO mailing_list (name, email)
  VALUES ('Niels Hallenberg', 'nh@it.edu');
INSERT INTO phone_numbers (email, phone)
  VALUES ('kenneth@it.edu', '44 84 34 94');
INSERT INTO phone_numbers (email, phone)
  VALUES ('nh@it.edu', '35 28 23 04');
INSERT INTO phone_numbers (email, phone)
  VALUES ('nh@it.edu', '38 16 88 43');
```

Note

- ▶ Værdier som **O'Neil** indsættes ved at *escape* tegnet ' : **O"Neil**.

Eksempel på simpelt databaseudtræk

```
SELECT * FROM mailing_list;
```

Eksempel på kolonnevalg

```
SELECT name FROM mailing_list;
```

Eksempel med rækkeudvælgelse — WHERE

```
SELECT name FROM mailing_list WHERE email = 'kenneth@it.edu';
```

Eksempel på sortering — ORDER BY

```
SELECT * FROM mailing_list ORDER BY name;
```

Eksempel på omvendt sortering — ORDER BY ... DESC

```
SELECT * FROM mailing_list ORDER BY name DESC;
```

Samkøring af data

- ▶ Joins bruges til at samkøre data fra forskellige tabeller.

Eksempel på en join

```
SELECT * FROM mailing_list, phone_numbers;
```

En bedre join

```
SELECT * FROM mailing_list, phone_numbers  
WHERE mailing_list.email = phone_numbers.email;
```

Eller endnu bedre

```
SELECT name, mailing_list.email, phone  
FROM mailing_list, phone_numbers  
WHERE mailing_list.email = phone_numbers.email;
```

- ▶ Kommandoen DELETE bruges til at slette rækker fra en tabel:

```
DELETE FROM mailing_list WHERE email = 'nh@it.edu';
```

- ▶ **Pas på:** Husk at benytte MySQL's InnoDB "bagende" til at sikre at databasen ikke kommer i en ikke-consistent tilstand...
- ▶ Vi bør først slette fra phone_numbers:

```
DELETE FROM phone_numbers WHERE email = 'nh@it.edu';  
DELETE FROM mailing_list WHERE email = 'nh@it.edu';
```

- ▶ Kommandoen UPDATE bruges til at opdatere kolonner i en tabel:

```
DELETE FROM phone_numbers WHERE email = 'kenneth@it.edu';  
  
UPDATE mailing_list SET email = 'kenneth@it-c.dk'  
WHERE email = 'kenneth@it.edu';
```

- ▶ Pas på WHERE-betingelserne!!!

Opgaver

- ▶ SQL programmering i MySQL — kursusdatabase
- ▶ Ekstraopgave: modulus-11 check af cpr-numre

Næste gang

- ▶ Mere avancerede databaseforespørgsler

Efter næste gang

- ▶ Forbindelse til MySQL database fra PHP...